



GħAQDA HBIEB IL-KAPPELLI MALTIN

PO Box 17, Qormi QRM 1000, Malta
e-mail: kappellimaltihbieb@gmail.com
Facebook: Hbieb il-Kappelli Maltin

Kumitat 2020

President

Adrian Schinas

Viči-President

Valent Xuereb

Segretarju

Leonard Agius

Asst. Segretarju u PRO

Norbert Gingell

Teżorier

Godfrey Mangion

Assistant Teżorier

Angele Xuereb

Dicembru 2021

Harga Nru 17

EDITORJAL

Għeżejż Membri u Hbieb,

Wasalna fl-aħħar xahar tas-sena. Nisperaw li kulħadd jinsab tajjeb u b'saħħtu, kemm intom personali kif ukoll il-familjari tagħkom.

Dan ix-xahar il-Kumitat ħaseb sabiex nagħmlu attivita oħra, din id-darba fil-lokalità tan-Naxxar. **Hawnhekk ser inżuru tliett kappelli li jinsabu mhux il-bogħod minn xulxin, għalhekk se mmorru bil-pass.** Is-sur Paul Catania, storiku lokali, u tant ieħor nazzjonali, se jmexxina matul dawn iż-żjarat u jagħtina l-informazzjoni dwar l-istorja tal-kappelli.

Qabel ma nibdew, bħas-soltu nieħdu daqsxejn tè jew kaffe, u dawk iż-żewġ pastizzi. Billi din l-okkazzjoni taħbat fix-xahar tal-Milied, ikollna ukoll xi haġa żejda mal-pastizzi.

Mela narawkom.

N. Gingell

Għal Kumitat

AVVIŻ

Attività għal dan ix-xahar :-

Data : il - Hadd 12 ta' Dicembru

Post : Naxxar.

Inżuru 3 kappelli:- tal-Vitorja, ta' Sta Luċija, u ta' San Ĝwann.

Imexxina l-istoriku magħruf, is-sur Paul Catania.

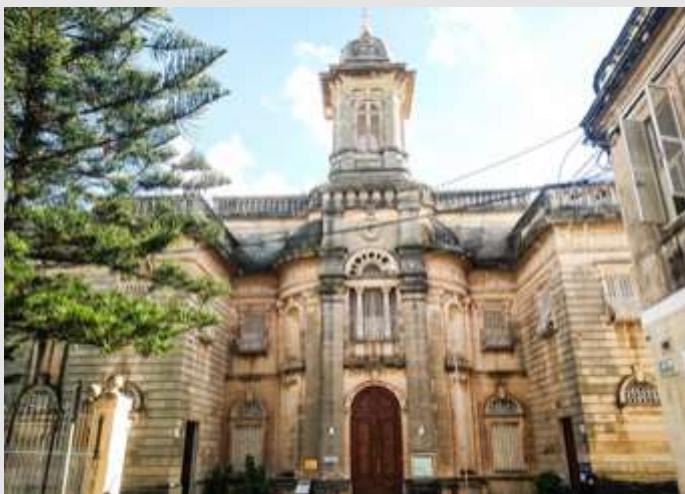
Hin : 9.00—9.30
registrazzjoni
ħdejn iz-zuntier tal-Knisja Parrokkjali.



**IL-KUMITAT
JAWGURA IL-
MILIED HIENI U
QADDIS LILL -
MEMBRI,
FAMILJARI
U HBIEB TAL-
GħAQDA**

*It-Twelid ta' Ġesu Bambin -
Giuseppe Cali*

KAPPELLA TAL-BON PASTUR, BALZAN



Is-sorijiet tal-Bon Pastur huma magħrufa għall-ħidma tagħhom fost dawk fil-bżonn. Ģew Malta fl-1858 meta kienet għadha ħajja l-fundatrici tagħhom Santa Maria Euphrasia Pelletier (1796 – 1868).

Għall-ewwel huma fetħu skola ġo Hal Lija imma fl-1868 huma marru Hal Balzan. Hemmhekk ma żammewx l-iskola imma bdew il-ħidma tagħhom fost nisa vitmi ta' vjolenza.

F'dik is-sena wkoll, Patri Frangiskan Giuseppe de Palagona OFM għamel l-ezerċizzi spiritwali lis-sorijiet u sar jaf li kienet riedu jakkwistaw biċċa art biex fuqha jibnu kunvent u istitut tagħhom. Il-patri irsista sabiex isibilhom din l-art. Irnexxielu jakkwista biċċa art sabiħa u kbira li kienet tibda minn fejn hawn il-bini illum u tasal sa mal-ħajt tal-ġnien ta' Villa Madama b'ċens perpetwu. Fuqha bnew l-kunvent u l-knisja tagħhom. Il-perit Vincenzo Busuttil għamel il-pjanta tal-knisja. Ix-xogħol tal-bini kien fdat f'idejn Piju Ebejer u l-ewwel ġebla tbierket mill-Isqof Pietru Pace fl-10 ta' Marzu 1898.

Benefattur ieħor ta' dawn is-sorijiet kien Alfons Maria Galea. Incidentalment hu miet fil-kunvent tagħhom fejn kien rifjuġat f'Ġunju 1940 fl-età ta' 80 sena.

Il-pjanta ta' din il-knisja hi forma ta' salib. F'nofs is-salib kien hemm artal li kellu żewġ mensi,

waħda thares lejn il-kor fejn kien joqgħodu s-sorijiet u l-oħra thares lejn il-korsijsa fejn kien joqgħod il-pubbliku. Fil-ġenb wieħed tal-arta kien merfugħ sabiex joqgħodu xbejbiet li kien jsibu kenn għand is-sorijiet minħabba cirkusanzi li kellhom f'hajjiethom u fil-ġenb l-ieħor kien merrfugħ għat-tfal li kienu jkunu rikoverati għand is-sorijiet jew għax kien ittema jew ma kellhom minn jieħu ħsiebhom. Ĝie li kien hemm żmien meta fl-istess īn kien ikun hemm mal-200 persuna – bejn nisa, tfajiet u tfal – li kienu jkunu jgħixu fl-istitut.

Mar-riforma liturġika ta' wara l-Konċilju Vatikan II l-arta sarulu xi tibdiliet billi tneħħew il-prima u s-sekonda u issa għandu biss mejda waħda čatta b'tabernaklu li jinfetaħ minn żewġ naħħat. Mill-erba kantunieri tal-prespiterju jitilgħu l-koloni li fuqhom tistroħ il-koppla li taħħtha hemm l-arta. Mad-dawra tagħha kollha din il-knisja għandha ddur gallarja.

L-Isqof P Pace bieren din il-knisja fis-7 ta' Frar 1901 li ġiet iddedikata lill-Qalb ta' Gesù li tiegħu hemm statwa kbira tiddomina l-knisja. Fl-antik il-festa tal-Qalb ta' Gesù kienet tkun iċċelbrata bil-kbir. Fit-8 ta' Marzu 1953 l-Arċisqof Mikiel Gonzi ikkonsagraha.

Sa xi żmien ilu fil-knisja kien hemm żewġ altari oħra, imma tneħħew biex ikun hawn aktar wisa' fil-knisja. Altar minnhom kien iddedikat lis-Sagra Familja – li t-titular tiegħu kien sar minn Giuseppe Cali fl-1907; filwaqt li l-altar l-ieħor kien iddedikat lil Santa Marija Madalena qed tixxotta b'xuxitha riglejnej Gesù, - li t-titular tiegħu kien sar minn Lazzaro Pisani fl-1907 ukoll, liema xogħliljet għadhom jistgħu jidgawdew sallum fil-knisja.

F'din il-knisja insibu wkoll il-korp imqaddes ta' San Theofilo, li kieno ġabu magħhom is-srojjiet minn Żmirna, hemm ukoll tliet statwi: il-Madonna bil-Bambin f'idejha, id-Duluri u Sant'Antnin ta' Padova.

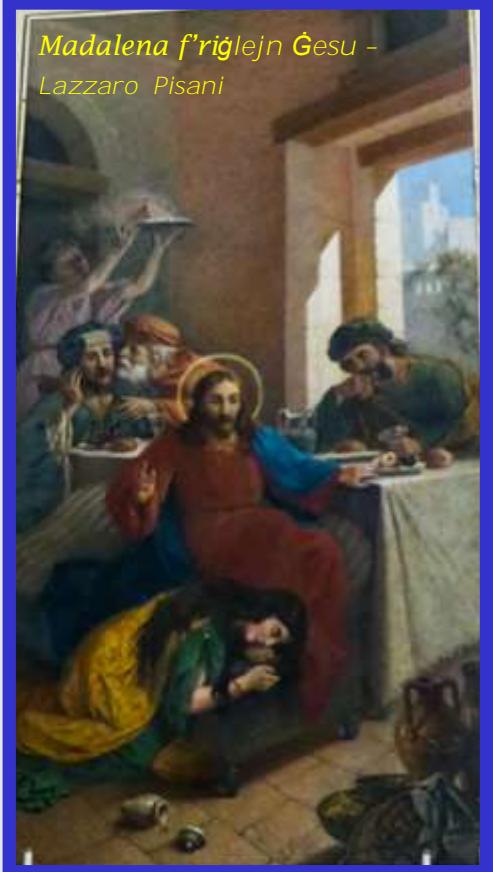
*Din l-informazzjoni ġbartha minn ktieb żgħir li kien ġie stampat fl-okkazjoni tal-konsagrazzjoni tal-knisja li silfituli soru anzjana – u ta' dan nirringrazzija.



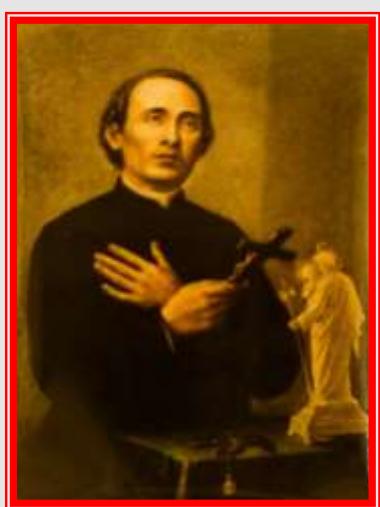
L-Artal ewlien



Familja Mqaddsa — Guzeppi Cali



Madalena f'rīglejn Ĝesu -
Lazzaro Pisani



Il-Beatu Injazju Falzon

Il-Koppla minn taħt



Kwadri oħra, fost oħrajn li jinsabu fil-knisja:-

Isfel xellug:- **Sant'Anna mac-ċkejkha Madonna**

Isfel fin-nofs: *Madonna tal-Karmnu*

Isfel lemin: *Marija Madalena*



Ritratti: N Gingell

KAPPELLI NDIKATI FIL-MAPPA TA' MALTA FL-AFFRESKI FIL-PALAZZ RESIDENZJALI

Fil-ħarġa nru 8 ta' Dicembru 2020, kien ġie ppubblikat artiklu miktub mis-sur Anthony M. Brincat dwar il-kappelli li huma ndikati fil-Mappa ta' Malta fl-Affreski tas-Sala tal-Gran Kunsill fil-Palazz tal-Gran Mastru.

F'din ħarġa issa qed nipproduċu dawn il-kappelli kif narawhom llum, għalkemm l-aħħar erbà ma jeżistux aktar.

- 1. *La Maddalena***—Santa Marija Maddalena, fuq l-irdum ta' Ħad-Dingli



- 2. *SM. de Lalia***—Il-Lunzjata tal-Għolja, Siġġiewi



- 3. *S. M. D. La Mellecha*** - Santwarju Nazzjonali, Mellieħa



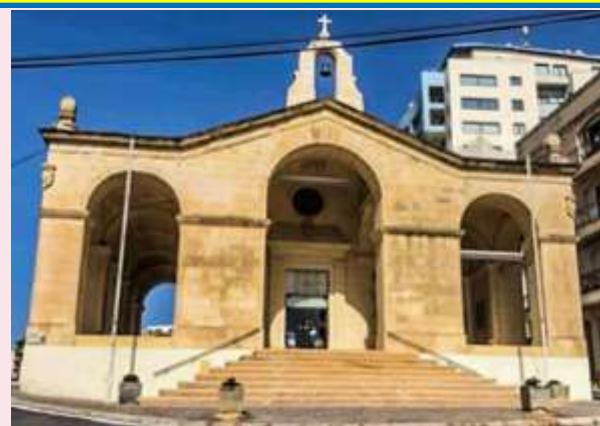
- 4. *S. M. Tal Pud*** — Sant' Anna tal-Pwales, Xemxija, limiti ta' San Pawl il-Baħar.



- 5. *S. Martino*** - Il-kappella f'San Martin, biswit iż-Żebbiegħ



- 6. *S Paolo*** - San Pawl tal-Ħżejjeg, f' San Pawl il-Baħar



7 **La Madalena** - fil-Madliena, limiti ta' Ibraġ



10 **La Nuciata** - Il-Lunziata f'Wied Liemu, Rabat.



8 **S. P. P. Remito**. (San Paulo Primo Eremito) - f'Wied il-Għasel limiti tal-Mosta.



11 **S. Nicola** - San Nikola taż-Żonqor, Wied il-Għajnej / Żabbar



9. **S.M. D Cala** - Santa Marija tal-Ħlas, limiti Hal Qormi



12. **S. Giorgio** - San ġorġ, fil-bajja tal-Qajjenza, f'Birżeppuġa



13. S. Gioane - San ġwann t'Għuxa, Bormla.



16 San Nicola - kappella troglodita ta' San Nikola li kienet fil-ghar li hemm fi ġnien Ingraw taht il-Mellieħha



14. S. Caterina - Santa Katerina, il-parroċċa l-qadima taż-Żejtun magħrufa wkoll bħala ta' San Girgor.



15. S. Lucia. Il-kappella ta' Santa Luċija li hemm barra Hal Ghaxaq.



17 S. M. Loreto - il-Gudja, qrib ir-runway tal-ajruport



18 S. Giorgio - m'għadhiex teżisti. Kienet fil-bajja ta' San ġorġ (hdejn Paceville). Baqa' biss l-isem tal-bajja ta' San ġorġ

19 S. Pietro. - m'għadhiex teżisti. Kienet mibnija fix-Xgħajra

20 S. Leonardo - m'għadhiex teżisti. Kienet hdejn Hal Tarxien, fil-limiti ta' Buleben.

21 S. Tomaso - m'għadhiex teżisti. Kienet fl-inħawi tal-Bajja ta' San Tumas, Wied il-Għajnejn.

Hawn taħt jidhru, fuq ix-xellug il-mafkar fit-triq li tieħdok għaż-Żejtun li tindika fejn kienet il-kappella, u fuq il-lemin it-titħallat ta' San Tumas li illum qiegħed fil-mużew tal-Parroċċa taż-Żejtun

